

“پسته” در بورس کالا “خندان” می‌شود

“یک درصد مساحت و یک درصد جمعیت جهان و در مقابل دارا بودن ۶ درصد منابع دنیا”؛ اینها ویژگی‌هایی است که کارشناسان به کشور ایران نسبت داده‌اند که بدون شک برخی محصولات کشاورزی از جمله “پسته” جزو محصولات اختصاصی کشور ماست.

“یک درصد مساحت و یک درصد جمعیت جهان و در مقابل دارا بودن ۶ درصد منابع دنیا”؛ اینها ویژگی‌هایی است که کارشناسان به کشور ایران نسبت داده‌اند که بدون شک برخی محصولات کشاورزی از جمله “پسته” جزو محصولات اختصاصی کشور ماست و از قضا پسته ایرانی طرفداران بیشمار و خاص خود را نیز در دنیا دارد.

شاید به همین دلیل است که هر چند دیرهنگام، اما مسئولان و متولیان امر به این نتیجه رسیده‌اند تا برای سروسامان دادن بازار این محصول، پسته را به بورس کالا بیاورند.

بر این اساس باید گفت محصولات مختلف در بورس کالا به دو روش فیزیکی

و اوراق گواهی سپرده عرضه میشوند و از مزایای این کار اینست که سرمایه‌گذاران در بازار گواهی سپرده بورس کالا از معافیت مالیاتی برخوردار خواهند شد. از این رو قرار است پسته با هر دو روش فیزیکی و اوراق گواهی سپرده در بورس کالا عرضه شود.

در این زمینه مدیرعامل بورس کالای ایران معتقد است با عرضه پسته در قالب اوراق گواهی سپرده کالایی، از گردش بیرویه این محصول در بازار کاسته میشود و ریسک معاملات هم کاهش می‌یابد. ضمن اینکه اوراق گواهی سپرده کالایی می‌تواند به‌عنوان ضمانت دریافت تسهیلات از بانکها ارائه شود و به همین دلیل معاملات بلندمدت در قالب ابزارهای مالی، هدف بلندمدت بورس کالا است.

به این خاطر تازگی‌ها متولیان امر و مدیران بورس کالا آستین‌ها را بالا زده‌اند تا زمینه عرضه پسته را در رینگ صادراتی فراهم کند و طبق برنامه‌ریزی صورت گرفته قرار شده است بازار پسته در فصل برداشت این محصول یعنی شهریور و مهر به سرعت توسعه یابد و با تشکیل صندوق کالای پسته ظرف دو هفته آینده در بورس کالا، شرایط برای عرضه اوراق گواهی سپرده کالای پسته نیز فراهم شود.

از سوی دیگر گویا تدوین استاندارد گونه‌های مختلف پسته هم به بورس کالا اعلام و برای فراهم شدن شرایط عرضه و معامله این محصول در بورس، قرار مدارهایی هم گذاشته شده است.

همچنین قرار است نشست مشترکی میان نمایندگان استان کرمان، بانک کشاورزی و صندوق توسعه ملی با محوریت اصلاح ساختار بازار محصول پسته در روزهای آینده برگزار شود که مطابق آن بانک کشاورزی باید اعتبار خرید پسته از تابلوی بورس کالا را تامین کند. از این رو مقرر شده این بانک تسهیلات لازم را برای پذیرش انبارها و اوراق گواهی سپرده کالایی در بورس کالای ایران را نیز ارائه دهد.

بر این اساس رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس که از استان کرمان، مهد پسته در ایران و جهان به بهارستان راه یافته است، در خصوص جزئیات فعالیت صندوق پسته گفته باید ورود و عرضه محصول در بورس کالا به‌عنوان شرط اعطای تسهیلات به کشاورزان از محل منابع، بانک کشاورزی یا صندوق توسعه ملی تعیین شود. بعلاوه این که قصد داریم در قانون بودجه سال آینده، یکسری مشوق‌های مالیاتی را برای خریداران و عرضه‌کنندگان محصول از بورس کالا در نظر بگیریم و در کنار آن تسهیل فرایند دریافت اوراق گواهی سپرده کالایی را به‌عنوان

ضمانت دریافت تسهیلات را هم مدنظر خواهیم داشت.

در این زمینه برخی کارشناسان بر این باورند با ورود پسته به بورس کالا، فعالان بازار این محصول میتوانند از مزایای متعددی از جمله قیمت عادلانه بهره‌مند شوند و بازار مستمری برای این محصول ایجاد شود. بعلاوه این که این روزها که رفته رفته در حال از دست دادن جایگاه خود در بازار پسته جهان هستیم، میتوان با بهره‌گیری از ابزارهای مالی بورس کالا، در بازارهای جهانی بار دیگر به مرجع قیمت‌گذاری بازار پسته دنیا تبدیل شویم.

از سوی دیگر این ابزار به سرمایه‌گذاران کمک می‌کند تا قیمت پسته ایران را در بلندمدت مدیریت کنند که البته رسیدن به جایگاه تعیین‌کننده قیمت پسته در بازارهای خارجی به این سادگی هم نیست و برای دستیابی به این جایگاه به بازاری منسجم و آینده‌نگر و دارای ابزارهای مالی مطلوب نیاز داریم.

افزون بر این برخی معتقدند یکی از ضعفهای عمده کشور در حوزه صادرات این است که محصولات کشاورزی بویژه محصول پسته به‌صورت خرد در بازار جهانی عرضه میشوند و این در حالی است که موهبتی چون بورس کالا که شفافیت و تجمیع منابع مالی از ویژگی‌ها و نیز کارکردهای آن است در این زمینه نادیده گرفته می‌شود. به همین دلیل با راه‌اندازی بورس پسته میتوان ظرفیت بسیار مهمی برای ایجاد تحول در ساختار تولید، تجارت و صادرات پسته بوجود آورد و مبادیست از این ظرفیت‌ها استفاده کنیم.

در مجموع باید گفت در حالی امسال برای نخستین بار همزمان با فصل برداشت محصول، پسته در بورس کالا عرضه می‌شود که باید استراتژی فعالیت در حوزه صادرات پسته نیز مدنظر قرار گرفته شود و خارجی‌ها هم بتوانند با حضور در بورس ما به رونق و توسعه کشاورزی و بازار سرمایه کمک کنند و از این رهگذر پلی باشند برای صادرات بهتر و نظام‌مند محصولات کشاورزی بویژه پسته.

همچنین نبود کیفیت و استاندارد مشخص از جمله مشکلات موجود بر سر راه صادرات پسته در کشور است که برخی امیدوارند مشکلاتی از این دست در قالب ساختار بورس رفع شود تا بیش از پیش شاهد خندان شدن پسته باشیم.

*مهدی حاجیوند - تسنیم

انتهای پیام/